

Skrbeti se mora nadalje, da ne tišči preveč živali, da je dobro in na debelo podvlečen, da ne oguli konja do krvi ali mu kože ne odrgne. Dobro je, kaj mehkega podjati, ker se tako zunajšnji hamot bolje prilježe na život. Če je oprava konju pretesna in ga povsod drga, jemlje mu to moči in ko je do dobra ranjen, mora po več tednov v hlevu ostati, da se ozdravi in kdo trpi škodo? Nihče drugi, ko gospodar in zato je že vredno, da skrbi on za prilično, mehko opravo. Razum tega tišči tesna oprava konja ob vratu, mu sapo jemlje in mogokrat povzroči, da sili kri v glavo in da se možgani vžgejo in še mnogo drugih nevarnih boleznij, kakor tiščavka (norost) je posledica te neprevidnosti. Zelo dobro je, če so hamoti toliki, da žival svojo glavo brez težave vanje vtakne. Naj primernejši so oni hamoti, ki se dajo premikati, razširiti ali zožiti za konje razne velikosti in starosti.

Zelo neprilicne za živino so telege, ker zelo ob vratu drgajo. Živina je med seboj zvezana, ne more se muh braniti in slabejši vol mora se po močnejšem ravnati. Se ve, da poreče kmet, da mora živino jednako merno vleči, kar je tudi resnica, a moči, katero ima vol v vratu in v glavi, ne more nikakor popolnoma vporabljati, ker se ne more prosto gibati. Toraj le poprimite se navadnih, prostih jarmov, v katerih se žival lahko giba!

Tudi na to je pri opravi paziti, da se ne premoči in če je premočena, se mora posušiti ter namazati z oljem, da ne začne jermenje pokati.

Uzda in brzda bodite lahki in spretni, da se konj lažje vodi.

Uzda mora biti okrogla in nikdar robata, ali oglata. Če ni lepo zaokrožena, reže konja v jezik in večkrat se zgodi, da se jezik ob njej ne malo rani. Žival ne more potem dolgo jesti in začne hirati.

Pripomniti je, da naj se uzda shranjuje v hudi zimi na toplem kraju, da ne zamrzne. Če pride zelo mrzla konju v čeljust, prime se kože in mu jo odtrga, kar mu nikakor ni prijetno.

Zelo slaba je navada, da se konji ob samo jednom vajuju vodijo, žival postane brezčutna, trmoglava, neposlušna in nič ne izda, če jo na to ali ono stran vlečeš: ona te še ne razume. Če imaš dvojnate vajeti v roki, pa je vse boljše in konj se da rad ravnati, kakor ti hočeš.

Največ ima konj trpeti, če niso tla, kjer vozi, ravna ali še so celo s kamenjem posuta, ker se voz neprenehoma ziblje in s tako voznjo se konji neizrečeno mučijo in pridejo v kratkem času ob svoje moči. To se še bolj pokaže pri strojih, katere konj goni, posebno če se rado stresa.

Hočeš li dobrega in vstrajnega delavca imeti, skrbi za konja pa tudi za vola že od njegove mladosti. Nikdar jih premladih ne priganjaj k delu, ne vpregaj jih v jarem. Če je konj še tako lep, čvrst in gibčen, ne rabi ga, dokler ni 2 leti star, vol pa mora vsaj tri leta se razvijati. Se ve, da je mlada žival vsa vneta za delo in kaže veliko moč, a vendar ne sme se nikdar pozabiti, da so mladiči pred vozom, da se ne smejo preobložiti, če nočeš imeti čez malo časa mršavega in slabega konjiča, ki ti ne bo čez 6 let pluga vlačil.

Posebno je treba paziti, kedar se mlad kaj uči delati: kakor hitro se vidi, da je truden, naj neha delati in velik pogrešek je če se tak konj sili k daljnemu, delu, kajti postane kmalo neubogljiv. Če se je mlad konj navadil brcati, imej potrpljenje z njim, ker težko ga boš tega odvadil.

Če se pa le hudó pregreši, tedaj naj se kaznuje a ne s surovostjo in čez mero. Človek naj konjiča z lepim ravnanjem privadi, da ga že na besedo vboga. Kako hitro bo šlo delo s takimi konji izpod rok, ker le ma-

lokda bi trebalo tepenja! Kako težko, neprijetno je s konji delati, ki se niso nikdar vbogati učili, to je vsakemu hlapcu dovolj znano.

Kako malo pazijo ljudje gostokrat na svojo živino, kaže nam to, da tako radi pozabijo voz zavreti, kedar navzdol vozijo. Vse vkup leti čez breg in človek se boji, da se bo zdaj pa zdaj vse razletelo. Le pomisli, kaj trpijo noge tvojega konjička pri taki voznji! In ravno noge dajo posebno vrednost hitremu konju in če je konj na nogah bolan, gine njegova vrednost takoj.

(Konec prih.)

Ljutomerska posojilnica imela je v svojem 21. upravnem letu 1892 prometa 291.155 fl. 36 kr. Pristopilo je k njej 61 zadružnikov, izstopilo pa 23 tako, da šteje koncem leta 1892 še 454 zadružnikov, kateri imajo v deležih 30.525 fl. 15 kr. Hranilnih vlog se je vložilo od 323 strank 72.906 fl. 7 kr., izplačalo pa 400 strankam 81.039 fl. 30 kr. in njih stanje s kapitalizovanimi obrestmi vred iznaša 167.192 fl. 54 kr. Posojil se je dolo 37.653 fl. vrnilo pa 18.484 fl. tako, da je koncem leta 1892 njih stanje 192.883 fl. Posojila dana so 430 zadružnikom. Čisti dobiček znaša 2354 fl. 29 kr. Vsled sklepa občnega zbora pripiše se čisti dobiček k rezervnemu fondu, kateri znaša 18.463 fl. 48 kr. Posebna rezerva znaša 1024 fl. 88 kr., obe rezervi tedaj 19.488 fl. 36 kr. Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega, če tudi ni ud posojilnice in se obrestujejo po 4 $\frac{1}{2}$ %. Posojila se dajajo proti 6% samo zadružnikom.

Vstrajni posli. Pri štajarski c. kr. kmetijski družbi so ti-le posli prejeli po 20 gld. nagrade: Ivan Žnidarič, 51 let v službi na Podgradu pri Ljutomeru; Jurij Ozim, 51 let viničar pri benediktincih na Pekrah; Matija Vehčič, 48 let hlapec pri g. L. Buchmann v Lipnici; France Stelcelj, 47 let hlapec pri Ign. Vrenčurji v Marenbergu; Martin Lešnik, 46 let na graščini Črneski pri Ljutomeru; Neža Pompe, 45 let dekla pri gosp. Apoloniji Schmidt v Jurkloštru; Štefan Vimar, 45 let pri F. Dietingarji v Marenbergu; Neža Molé 44 let pri J. Povše v Laškem trgu; Fr. Žleznikar 42 let viničar pri dr. G. Kokošinek v Kozjaku pri Mariboru; Jera Jesenik, 41 let pri M. Zabodovsku v Knežji pri Trbovljah; Miha Meh, 41 let pri Mariji Vošnjak v Turški vasi pri Slov. Gradci; Matija Kapun, 40 let viničar pri Andr. Kalundru v G. Kungoti pri Mariboru; Jurij Ferk, 35 let viničar pri J. Vacek na Pesnici in Luka Bajar, 35 let pri g. A. Günterji v Slov. Gradci.

Sejmovi. Dne 14. aprila v Zdolah. Dne 15. aprila v Dobji, pri Mariji Devici na Velki in v Rogateci. Dne 17. aprila v Kapeli, v Št. Lenartu v Slov. goricah, v Cirkovicah in v Vojniku. Dne 19. aprila na Vranskem. Dne 20. aprila v Št. Ilji pri Slov. Gradci.

Dopisi.

Od Sv. Jakoba v Slov. goricah. (Pogreb.) Kedar se ljudje najbolj velikonočnih praznikov veselijo in celi svet se nekako oživi, med tem smo žalujoči otroci zgubili našo pridno mater Marijo Lorber. Bili so ostra mati proti svojim osmim otrokom, kateri med Muro in Dravo vsak na svojem posestvu prebiva, imeli pa so tudi kakor gospodinja krščanski red proti delavcem in viničarjem; pri njih se nikdar ni smelo slišati ne pri delu, veliko manj pri mizi kaj nepoštenega govoriti. Ali tudi usmiljena mati so bili proti ubogim, vsakega so poprašali, kaj da hoče in vsakemu so potem

želje izpolnili. Imeli so še zdaj štiri velike vinske gorice na hlapji, kjer dobra kaplja raste, poleg slabih let pa so še nam okoli 50 štrtinjakov dobrega vina zapustili. Še slednji teden so šli z delavci na hlapje, in takrat so stali v mrzlem vetru pri gorici ter se pokvarili, da so v petih dneh umrli na plučni bolezni, v svojem 70. letu, sprevideni s sv. zakramenti. Rajna so bili rojena Švajker, iz velike imenitne Ščavniške doline, iz župnije Sv. Ane. Vsaki čas, tudi pri delu so večji del molili, za to je njim je ljubi Bog dal lepo število otrok, zadosti premoženja in pri vseh rečeh sv. blagoslov; še v slednji uri so molili za duhovne pastirje itd. Na to so rekli: »Zdaj pa je moja zadnja ura, dajte mi svečo v roke in sv. križ in potem molite«, in tako so mirno zaspali ob 6. uri zjutraj dne 3. aprila. Da so rajno vsi farani, kakor daleč okoli čislali in radi imeli, to je pokazal sprevod s tremi častitimi gosp. duhovniki, med temi so še tudi od daleč čast. gospod župnik od Sv. Petra prišli. Rajna mati so do zadnjega časa delali v vinogradu svojem, pa tudi v vinogradu Gospodovem, zato njim želimo vsi nebesko krono, naj bi se od svojega truda prav lahko počivali, naj njim bo zemlja lahka! J. L.

Iz Pohorja pri Hočah. (Veselite in žalost.) Slovesen je bil pogled na veliko soboto zvečer na sivo Pohorje. Lučica pri lučici, kres pri kresu oznanjeval je, s kolikom veseljem in s svetim navdušenjem pozdravljajo verni slovenski Pohorci vstajenje Kristusovo. Posebno veliko kresov vžgal je Karol Visočnik. Ko pa so goreli kresovi, so pokali možnarci in poviševali čast božjo. Toda nesreča nikdar ne praznuje. Tako je bilo tudi pri Gregorju Robič. Starejši sin Janez hotel je tudi od mrtvih vstalega Jezusa počastiti s streljanjem iz možnarcev. Dva možnarca je srečno nabil. Ko pa je tretjega z železnim klinom nabijal, vname se smodnik v možnarca, počí ter odtrga neprevidnemu Janezu kazalec leve roke; palec in srednji prst pa mu vrže iz sklepov. Kri je curkoma tekla. Zdravniške pomoči ni bilo in revež je umrl že na velikonočni ponedeljek, ker mu je iztekla krv. Tudi v Bohovi je nek fant na veliko soboto vsled neprevidnosti nastrelil mimogredočo žensko. Stariši, branite otrokom streljati! Ako pa že odrasli streljajo iz možnarcev, naj bodo previdni! Ne devajte v možnarce kamenja, ampak le zemljo; ne nabijajte z železnimi, ampak le z lesenimi klini. Tudi ne pušite zraven smodek! Previdnost je mati modrosti in obeh je treba pri streljanju.

Iz Braslovč. (Pevsko društvo) Visoko c. kr. namestništvo v Gradci je z razglasom z dne 15. marca 1893. št. 5708 pravila pevskega društva v Braslovčah potrdilo in dne 9. aprila 1893. so bili pri osnovalnem zborovanju voljeni sledeči gg.: Predsednik Franc Šporn, posestnik, podpredsednik Pauer, trgovec; tajnik in kapelnik Vinko Rojnik, organist; denarničar Fran Pečnik, kapelan; odbornika pa sta Ivan Strnad in Fran Rojnik po namestne odbornika: Fran Sternd in Anton Balant. Daj Bog, da bode delovanje društva v veselje domače župnije, tudi širše naše domovine.

Iz Leskoveca. (Nesreča.) Na velikonočno nedeljo, kakor navadno, streljali so tudi v Strmecu v hišni z občinskimi in gospodarjevim dovoljenjem fantje iz topičev. Pri nabijanju pa topič počí in fantu odtrga eno roko celo proč, a na drugej roki dva prsta; drugi poleg stoječi bil je le malo poškodovan. Pomenljivo pa je to, da je ta nesrečnež ravno ta dan v jutro še šel na Ptuj po strelni prah in ga je tudi prinesel. Ali na velikonočno nedeljo na Ptuj strelni prah tudi prodajajo?

Iz Negove. (Odgovor.) Če mačku na rep stopiš, se oglasi in ko bi mogel, še ugriznil bi te. Tudi naš gospod nadučitelj se je v »Slov. Gospodarju« št. 14 zglasil in sicer za to, ker ga je nek dopisnik pod ime-

nom »Negovečan« v »Slov. Gosp.« št. 11 le še nekoliko rahlo dregnul. V popravku toraj naš g. nadučitelj trdi, da naša šola ni Berolinska in teh mislij smo tudi mi, ker Berolinske ljudske šole namen je: Otroke le v materinem jeziku podučevati. Vprašam: Ali se tudi v naši soli le edino materni jezik spoštuje? Kakor se nam zdi, začel se je le preveč v njej za duri potiskati in tujsčina šopiriti! Naša šola je pre tuji postavna, ali temu sopeset ne oporečemo, ker vemo, da nam jemlje ravno sedanja šolska postava, kakor se izpeljuje, naš največi up bodočnosti.

Mladina, ti budiš nam upe zlate,
Srce nam dvigajo pogledi na-te!

Naša šola je neki tudi lojalna in patrijotična. Da, kolikor se g. vodji poljubi. Da pa je naša šola strogo krščanska bila, je in bo, to že zdrava pamet pravi, ker si pri nas drugačnje misliti ne moremo. In zato tudi skrbijo in bodo skrbeli pošteni stariši in gospod župnik, kateri so uzoren duhovnik in se tudi ne sramujejo očitno pokazati, da so vrli sin matere »Slovenije«. Zagotovljeni smo, da se ne bodo ustrašili vsake sapice, katera bi vtegnila priveti doli iz Prusije. Smešno se nam pa zdi, da se je g. nadučitelj v »Slov. Gospodarju« podpisal šolski vodja, ker navadno hoče biti le — Schulleiter. Sploh uraduje ta naša Schulleitung le nemški, kar nasprotuje naši narodnosti. Našemu g. nadučitelju se tudi ni ravno potrebno na sodnijo sklicevati, pač pa naj dejansko pokaže, da je našinec in naj ne vsiljuje otrokom toliko zveličavne nemščine, pač pa naj budi pri njih spoštovanje in ljubezen do jezika maternega, slovenskega in tako do domovine. Ako ne, bi mu pač želeli, kakor se glasi v tisti nemški pesmi, katero je težko otrokom v glavo zabil — »Hinaus in die Ferne!« Daj Bog, da bi se pri Negovi tudi kdaj osnovalo bralno društvo v korist narodnega razvoja in blagostanja!

Iz Ponikve. (Razno.) Dne 23. sušca je umrla tukaj g. Viljemina Dobnik, nadučiteljeva soproga v 37. letu svoje starosti. Naj v miru počiva! — Dne 7. aprila pogoreli so na gornjem Selcu štirje posestniki: Začelo je goreti ob 1/4. uri popoldne. Ogenj so zatrosili otroci, kakor skoraj že navadno. Škode je 20 tisoč. Trije posestniki so bili zavarovani. Vsled straha in sopuha je dne 9. aprila umrla žena posestnikova Marija Belak. Odrasli, skrivajte zveplenke pred otroki!

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. V glavnem mestu naše države pripravlja se volilni boj in že blisne tu in tam strela ostrih govornikov zoper sedanji mestni zastop, ki je po svoji večini v rokah nemških liberalcev. Njim nasproti pa se snuje stranka, ki vsprejemlje v svoje vrste vse, katerim ni sedanji liberalizem po volji. Zato se ona nima pravega imena in se ji pravi zdaj krščanska, zdaj anti-liberalna, zdaj pa tudi stranka »nemških narodnjakov«. Do večine se v zastopu ne pride pri sedanjih volitvah. — Deželni maršal — častniše ime za dež. glavarja — za Dolenjo Avstrijo, grof Kinsky je odstopil ter mu bode naslednik neki baron Gudenus ali pa opat Karl, oba sta iz vrste nemških liberalcev.

Štajarsko. Rektor vseučilišča v Gradci je letos prof. dr. Schlager. Mož se rad brati z liberalci, da-si je profesor bogoslovja. Tudi v dež. zboru sedi sredi nemških liberalcev. Kdor tega moža pozna, ne čudi se tej sicer redki prikazni, da je duhovnik ud liberalne stranke. — Tesarji in deloma tudi mizarji imajo v Gradci